

РЕШЕНИЕ

№ 262

гр. Велико Търново, 24.11.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, ТРЕТИ ГРАЖДАНСКИ И ТЪРГОВСКИ СЪСТАВ, в публично заседание на десети ноември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: ИЛИЯНА ПОПОВА

Членове: ГАЛЯ МАРИНОВА
МАЯ ПЕЕВА

при участието на секретаря ИНА Д. СТОЯНОВА
като разгледа докладваното от МАЯ ПЕЕВА Въззивно търговско дело №
20214001000185 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

С Решение № Р-39/05.03.2021 г. по т.д. № 188/2019 г. Окръжен съд Велико Търново е отхвърлил предявените от „Юробанк България“ АДС против А.Т. М. искове, с които се претендира присъждане на сумата от 15339,76 евро, част от предсрочно изискуема главница по договор за кредит от 23.04.2008 г. и анекс към него, според ищеца възлизаща на 25132,91 евро, ведно със законната лихва върху частично предявеното вземане за главница, считано от датата на подаване на заявлението по чл. 417 ГПК – 24.04.2019 г. и разноси в заповедното производство, като неоснователни.

Против това решение е постъпила въззивна жалба от „Юробанк България“ АД, в която са наведени доводи за неговата неправилност. Сочи се, че наследникът на кредитополучателя Т. М. е малолетно лице, което по силата на закона приема наследството само по опис. Предвид на това, че малолетния не може да се откаже от наследство, с оглед забранителната норма на чл. 130, ал. 4 СК, следва, че той става по силата на закона наследник

на своя наследодател. В настоящия исков процес става безпредметно доказването на обстоятелството дали малолетния наследник е приел наследството, тъй като фактът на приемането на наследството по опис е релевантен само и единствено в един изпълнителен процес, в който съдебният изпълнител следва да съобрази срещу какво може да изпълнява по отношение на наследника. Съгласно чл. 61, ал. 1 ЗН приемането на наследството по опис трябва да се заяви писмено пред районния съдия в тримесечен срок откакто наследникът е узнал, че наследството е открито, като срокът може да бъде продължен с още три месеца. Неизпълнението на това задължение не може да служи като повод ответната страна да черпи права от противоправното си поведение.

Моли съда да отмени постановеното решение като неправилно, и вместо него да постанови друго, с което бъде уважен предявения иск.

В срока по чл. 263, ал. 1 ГПК въззиваемата страна чрез назначения особен представител е депозирала отговор, с който се заема становище, че постановеното първоинстанционно решение е правилно и обосновано, поради което жалбата следва да се остави без уважение.

Настоящият състав, като взе предвид наведените в жалбата оплаквания, становищата на страните и като прецени събраните по делото доказателства, приема за установено следното:

Въззивната жалба е подадена в срок, от надлежна страна, срещу подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което се явява процесуално допустима и следва да се разгледа по същество.

При извършване на проверката по чл. 269 ГПК настоящият състав констатира, че оспореното съдебно решение не страда от пороци, водещи до неговата нищожност – постановено е от законен състав, в пределите на правораздавателната власт на съда, в писмена форма, с разбираемо изложени аргументи, подписано от председателя на състава. При извършената служебна проверка въззивният съд констатира, че съдебното решение е допустимо, поради което следва да пристъпи към решаване на спора по същество, съгласно чл. 271, ал. 1 ГПК.

Пред Окръжен съд Велико Търново е предявен иск от „Юробанк България” АД против А.Т. М., чрез законния си представител Н. С. С. за заплащане на сумата 15338,76 евро – част от предсрочно изискуема главница,

ведно със законна лихва от датата на подаване на заявлението по чл. 417 ГПК пред съда – 24.04.2019 г., както и разноси в заповедното производство. Изложени са обстоятелства, че на 23.04.2008 г. е подписан договор за кредит № 191-221/23.04.2008 г. между „Алфа Банк – клон България КЧТ“, чийто правопреемник е „Юробанк България“ АД, като кредитодател, и Т. А. М., като кредитополучател, по силата на който кредитодателят е предоставил на кредитополучателя кредит в размер на 25600 евро. Кредитът е предоговорен с анекс № 1, подписан на 07.01.2010 г. Поради неизпълнение на задълженията на кредитополучателя кредиторът се е снабдил със заповед за незабавно изпълнение и изпълнителен лист на основание чл. 418 ГПК по ч.гр.д. № 765/2013 г. на РС Свищов, за просрочените вноски, подробно описани. Длъжникът Т. А. е починал на 27.10.2015 г., като за единствен наследник е останала неговата малолетна дъщеря А.Т. М.. С оглед натрупаните просрочия банката е предприела действия за обявяване кредита за предсрочно изискуем, за което е изпратила уведомления до наследника А.М., чрез законния ѝ представител Н. С. С. Впоследствие е подадено заявление по чл. 418 ГПК, по което е образувано ч.гр.д. № 429/2019 г. на РС Свищов, по което кредиторът е претендирал част от цялата дължима главница в размер на 15338,76 евро, ведно със законната лихва от заявлението и предвид отхвърлянето му е заведен настоящият осъдителен иск за посочените суми.

С отговора на исковата молба назначеният особен представител на ответницата М. е оспорил иска като неоснователен и недоказан. Не са представени доказателства за приемане на наследството от малолетната ответница.

С обжалваното решение съдът е приел, че не е доказано, че ответницата е приела наследството на баща си, не е споделил доводите на ищеца за приемането му по силата на закона, поради което е отхвърлил предявените искове.

Не са спорни по делото фактите, че между правопреемника на ищеца „Алфа Банка – клон България“, от една страна, и Т. А. М., от друга страна, е съществувало облигационно правоотношение по повод сключен договор за кредит № 191-221/23.04.2008 г., по силата на който кредиторът "Алфа Банка – клон България" АД предоставя на кредитополучателя Михалски кредит за финансиране покупко - продажбата на недвижим имот в размер на 25600

евро, а кредитополучателят се задължава да върне ползвания кредит на 360 равни месечни погасителни вноски, определени в погасителния план. С анекс № 1/07.01.2010 г. срокът за погасяване е продължен до 07.09.2039 г. От приложеното Удостоверение за наследници № 06-09-792/07.09.2017 г. на Община Свищов се установява, че Т. М. е починал на 27.10.2015 г. и е оставил единствен наследник по закон дъщеря си А.Т. М., родена през 2014 г. /малолетна/.

Банката е отправила покани – уведомления за предсрочна изискуемост до А.М., чрез законния ѝ представител Н. С., на двата известни адреса – в гр. Свищов, връчена чрез залепване на уведомление, и в гр. Бургас, където е удостоверено, че лицето никога не е живяло на адреса.

Със заявление от 25.04.2019 г. е предприето действие от банката по снабдяване със заповед за изпълнение по реда на чл. 417 ГПК, за което е образувано ч.гр.д. № 429/2019 г. на РС Свищов, за сумите: 15338,76 евро – част от обявената за предсрочно изискуема главница, ведно със законна лихва от датата на заявлението до окончателното изплащане. С разпореждане № 1157/25.04.2019 г. по ч.гр.д. № 429/2019 г. на РС Свищов заявлението е отхвърлено и това разпореждане е потвърдено с Определение № 256/25.06.2018 г. на Окръжен съд Велико Търново. По повод на това са дадени указания на заявителя за завеждане на осъдителен иск относно вземането си, предмет на настоящото производство.

При тази фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Предявен е иск с правно основание чл. 415, ал. 1, т. 3 ГПК вр. чл. 430 ТЗ за присъждане на вземане, за което съдът е отказал да издаде заповед за изпълнение въз основа на документ – извлечение от сметка, възникнало по повод на отпуснат кредит от ищцовата банка по договор за банков кредит. По делото се установи, че между ищеца и Т. М. е имало сключен договор за кредит, с уговорените в него конкретни клаузи. Обстоятелствата за наличието на сключен договор и анекс към него, неизпълнението по договора за заплащане на дължимите суми и изпращането на покани до ответницата А.М. чрез законния ѝ представител, не се оспорват по делото. В конкретния случай претенцията е насочена към недееспособен наследник на починалия длъжник, за който няма данни да е приел наследството по опис, като спорът се

съсредоточава в пасивната материалноправна легитимация на този наследник да отговаря за дълга на своя наследодател. Универсалното правоприемство по закон представлява преминаване на наследственото имущество като съвкупност от права и задължения към правоприемника, като по отношение на съществуващите облигации между наследодателя и трети лица, правата и задълженията по тях се запазват в смисъла, в който са постигнати уговорките между страните. За да се ангажира отговорността на наследника на починало лице за негови задължения, е необходимо той да е приел наследството. Откриването на наследството поражда възможността на наследниците да получат наследственото имущество, оставено им от наследодателя. Наследниците, в полза на които е открито наследството, не встъпват веднага с откриване на наследството, в имуществените права и задължения на наследодателя. С факта на откриване на наследството, наследниците само се призовават да наследят, т.е. за тях се поражда правото да получат или не наследството. За придобиване на същото е необходимо наследниците да изразят волята си за приемането му, арг. от чл. 48 ЗН. Приемането му може да бъде изрично, с волеизявление, адресирано до районния съд, в района на който е открито наследството, или мълчаливо – с конклюдентни действия, които недвусмислено и категорично да показват намерението на призования към наследяване да наследи /чл. 49, ал. 2 ЗН/. В този смисъл е ТР 18/01.03.1974 г. ОСГК на ВС. В конкретния случай по делото липсват каквито и да е обстоятелства относно приемането на наследството от страна на ответницата А. М. Доколкото същата е малолетна, за нея приемането на наследството следва да се извърши само по опис - чл. 61, ал. 2 ЗН, което предполага нарочна процедура /писмено заявление пред районния съдия – чл. 61, ал. 1 ЗН, извършване на опис по реда на ГПК – чл. 63 ЗН и вписване в особената за това книга/. С оглед на тази законодателна уредба не може да бъде споделено становището на банката, че малолетното дете става наследник по силата на закона, тъй като такова правило не се съдържа в текстовете, уреждащи начините за приемане на наследството. Тези начини са посочени изрично в закона, като по отношение на недееспособните лица, същите следва или да приемат наследството по опис, или след отпадането на недееспособността - приемането може да се извърши по реда на чл. 49, ал. 1 или 2 ЗН, или по реда на чл. 51 ЗН, или лицето може да се откаже от наследството, доколкото упражняването на правото е въпрос изцяло на лична

преценка на приемация.

Не може да бъде споделен и доводът, че фактът на приемането на наследството по опис е релевантен само в изпълнителния процес, в който съдебният изпълнител следва да се съобрази срещу какво може да изпълнява по отношение на наследника, тъй като съдебният изпълнител е обвързан от обективните предели на изпълнителния лист и не е в неговите правомощия да преценява съществуването или обема на отговорността на наследника.

По делото няма данни ответницата А. М. да е приела наследството по опис, същата е направила оспорване в този смисъл, поради което за съда не остава друга алтернатива, освен да приеме, че по делото остана недоказан факта на приемане на наследството на починалия длъжник от ответницата, и съответно преминаването на имуществения пасив в патримониума ѝ. Това обуславя отхвърлянето на предявения иск спрямо нея. Тези крайни изводи на въззивния съд съвпадат с изводите на първостепенния съд, последица от което е потвърждаване на обжалваното решение.

При този изход на делото разноските, направени от жалбоподателя остават за негова сметка.

Водим от горното и на основание чл. 271, ал. 1 ГПК, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № Р-39 от 05.03.2021 г., постановено по т.д. № 188/2019 г. на Окръжен съд Велико Търново.

Решението подлежи на обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____